—14; H. rehepeksu-üh. juh. l. 1909—14; Lõve-Leebiku masinatarvit. üh-se juh. l. 1918. a-st; Helme Majand. Üh-se juh. esim. 1919—26; tegev olnud Leebiku piimaüh-gus 1921. a-st, Helme Põllum. S-is ja Helme L.-H. Üh-ses; Leebiku tuleõnnet. vastu kinnit. s-i esim. 1928. a-st; Helme kog. nõuk. l.; Leebiku v.-vanem 1918 ja 1927. a-st; polit. aktiivsemat tegevust avaldanud 1905. a. ja Saksa okup. ajal 1918. — Polit.: põllum. kog. — Alal. asuk.: Mäeotsa t. Leebiku v.

*PÕLD, Tõnis,* põllumees. Sünd. 10. XI 1858 Torgu v. Saarem.; vanemad — põllumees-kalur Jüri P. ja Reet (Leps); abielus Triin Pendis'ega 1878. a-st. — Õppis Jämaja klk.-k. 1871—74. — Teenis purjekail ja paatidel peamiselt Riias kuni 1879; hiljemini Küntri t. pidaja Torgu v. — Torgu tarvit.-üh-se juh. l., T. tulekahju kordadel abiandm. s-i kirjatoim. pikemat aega; Torgu v.-volik. l., v.-vanema abi, v.-kohtu esim., hoolekandekohtu esim. j. m. pikemat aega. — Alal. asuk.: Hänga küla Torgu v.

*PÕLDE, Karl,* näitleja. Sünd. 20. XII 1884 Õisu t. Koikküla v. Valgam.; vanemad — kangur Mihkel P. ja Liisa (Umalas); abielus Jenny Oja'ga 1908. a-st. — Õppis Koikküla v.-k. 1892/93, Valgas H. Einer'i eraalgk. 1893/94 ja raudtee 5-kl. algk. 1894—98. — Mõniste, hiljemini Pajusi v.-sekr. abi 1900—02; Valga raudtee varustuslao arveametnik 1902—05; V. vastast. krediitüh-se ja „Säde" L.-H. Üh-se pearaamatupidaja 1906—16; maailmasõjas 1916/17; Tall. Vastast. Krediit-üh-se hoiusummade jaosk. juh. 1917/18; „Vanemuise" näitleja 1918. a-st, ühtlasi Tartu linnaval. tervishoiuosak. ametnik 1919. a-st. — Tegev olnud sots.-rev. Valga põrandaaluses org-is 1902—16; politil. tegevuse pärast vangis 1905; juh. l. Valga eesti Karskuse S-is 1903—08 ja „Säde" s-is 1909—14; Tartu Tiisikuse vastu Võitlemise S-i ja E. Tuberkuloosi vastu Võitlemise Liidu asjaajaja 1929. a-st. — Alal. asuk.: Tartu.

*PÕLDMÄE, Jaan,* põllumees. Sünd. 7. VII 1872 Mäe t. Rae v. Harjum.; vanemad — talupidajad Ants P. ja Leenu (Ehrlich); abielus Mari Proomann'iga 1898—99 (†), Mari Espe'ga 1899. a-st. — Õppis Rae v.-k. 1881—84; hiljemini täiendas end kurs. ja iseseisvalt. — Põllumees isatalus. — On olnud Jüri Muusikas-i esim., Rae vabatahtl. tuletõrje üh. esim., R. v.-volik., v.-kohtu ja vaeslaste hoolek.-kohtu l., Jüri kog. nõuk. ja juh. l.; Pirita jõele silla ehitam. algatajaid ja toetajaid; tegeles polit. alal 1905. a. ja Saksa okup. ajal 1918. — Polit.: põllum. kog. — Alal. asuk.: Mäe t. Rae v.

*PÕRK, Aleksander,* õpetaja ja ajaloolane. Sünd. 15. IV 1873 Põrgu t. Võisiku v. Viljandim.; vanemad — talupidajad Ants P. ja Ann (Pihlak); abielus Pauliine Tarbe'ga 1928. a-st. — Lõpetas Riia vaimul. sem. 1894; õiendas küpsuseksami Narvas 1895; õppis Peterburi ülik. füüs.-matem.-osak. 1895—97, Tartu ülik. ajalugu, keeleteadust j. m. 1897—1902, mil lõpetas selle filoloogia-osak. cand. phil. astmega; ajaloo-osak. lõpetas 1903 ja omandas cand. hist. astme 1904; omandas keskk. saksa keele õp. kutse 1912. — Moskva ülik. kunstide-kabineti konservaator, kunstiajaloo õppetooli assist. ja Aleksander III nimel. kunstide-muuseumi dir. abi 1903—12; õp. Moskva k-ides 1904—20; õp. Tall. õhtukeskk. 1920—30, E. V. sõjak. 1923—27, Tall. üldharidusl. täiendusk. ja Tall. erakeskk. 1930. a-st. — Korjas ainelist vanavara E. maakonnist, Ingeri- ja Soomemaalt 1899—1908, Uuralitagustelt tšuvaššidelt, Ufa ja Kaasani tšeremissidelt 1905, Poola- ja Leedumaalt 1906, Lapimaalt 1908, Krimmi poolsaare tatarlasilt ja türklasilt 1911; uurinud eesti ja hõimrahvaste ornamentide tekkimist ja arenemist; hõimutegelasena võtnud osa kõnelejana tšeremisside ülevenemaalisest kongressist Birskis Ufa kub. 1917, votjakkide kongressist Jelabugas 1918, mordvalaste kongressist Alatõris, tatarlaste ja tšuvaššide kongressist Kaasanis; tegev olnud Moskva E. S-is 1904—20 ja Venemaa rahvuste ühendamise s-is 1906—14; E. Kultuurajaloo S-i asutajaid ja esim. 1926. a-st; „Jüriöö" mälestuse pühitsemise algatajaid 1928; Taara usu propageerijaid; pidanud kõnesid ajaloo, rahvateaduse ja folkloori üle. — Avaldanud Систематич. курсъ нѣмецк. грамм. (1910), Историч. хрестоматія древненѣм. текстовъ (1911), *Kurze deutsche Grammatik* (1912), *Eesti ajalugu* I—II (1927) j. m.; arvustisi ja rahvateadusl. kirjutisi koguteoses „Kiired" ja ajalehes „Post.". — Alal. asuk.: Tall.

† 1933 11. IV